

Так, зокрема, можемо запропонувати учням виконати навчальний проект «Числові послідовності» (алгебра, 9 клас). Стратегія проекту передбачає самостійне вивчення учнями властивостей числових послідовностей та їх застосування при розв'язуванні практичних задач. Тип даного проекту визначаємо як дослідницько-пошуковий – діяльність учнів спрямована на розв'язання проблеми, результат якої заздалегідь невідомий. Проект за своєю структурою наближений до наукового дослідження: постановка проблеми; планування пошуково-дослідницьких дій; збирання інформації; аналіз та узагальнення; підготовка та оформлення результатів проекту; публічна презентація результату; рефлексія та висновки. Щодо очікуваних результатів, то це – самостійне вивчення та ґрунтовне засвоєння теми «Числові послідовності»; вироблення умінь обробляти навчальну інформацію, аналізувати, порівнювати, проводити аналогії, узагальнювати; розвиток умінь співпрацювати у групі, брати на себе відповідальність за особисту та групову роботу. Важливим є план реалізації проекту, який складається з трьох етапів: *мотиваційний* – представлення учням проблеми у вигляді трьох задач, що викликають цікавість і пробуджують пізнавальний інтерес до вивчення теми; *організаційний* – об'єднання учнів у групи, визначення теми та мети проекту, часового проміжку роботи над проектом, плану, форми представлення проекту; *консультативно-контролюючий* – надання консультативної допомоги учням, а також контроль за ходом реалізації проекту (тести, практичні роботи, захист проекту); *рефлексивний* – аналіз та самоаналіз учнями роботи над проектом.

Застосування методу проектів на уроках математики дає можливість: перетворити абстрактну математику (такою вона є в уяві більшості учнів) на цікаву та особистісно значущу, «оживляє» предмет; забезпечує зв'язок теоретичного матеріалу з його практичним застосуванням. Учні, маючи певну самостійність у математичному пошуку, вчать критично мислити, аналізувати, узагальнювати, конкретизувати, формулювати гіпотези, планувати, оперувати навчальним матеріалом. Все це сприяє розвитку їх творчих здібностей, пізнавального інтересу; гуманізує відносини вчителя з учнями; підвищує результативність вивчення конкретної теми.

Література

1. Сухомлинський В. О. Вибрані твори : в 6 т., Т. 3 / В. О. Сухомлинський. – К. : Рад. шк., 1976. – 670 с.
2. Шарко В. Д. Сучасний урок: технологічний аспект: посіб. для вчителів і студентів / В. Д. Шарко. – К.: «Фенікс», 2006. – 220 с.

ОСОБЛИВОСТІ ВИКЛАДАННЯ ОРГАНІЧНОЇ ХІМІЇ В УМОВАХ КРЕДИТНО-МОДУЛЬНОЇ СИСТЕМИ ДЛЯ СТУДЕНТІВ АНГЛІЙСЬКОЮ МОВОЮ НАВЧАННЯ

*О.В. Боднарчук, А.О. Стецьків, Л.В. Стецьків
Івано-Франківськ, Україна*

Органічна хімія є одним із найважливіших предметів у системі вищої фармацевтичної освіти. Метою даної роботи є спроба висвітлити методи викладання дисципліни «Органічна хімія» на англійській мові студентам фармацевтичного факультету Івано-Франківського національного медичного університету в умовах Болонської системи [1,2].

Вивчення органічної хімії за кредитно-модульною системою на другому курсі іноземним студентам має певну специфіку.

Перш за все, це недостатнє забезпечення англійськими підручниками та посібниками. Тому, на кафедрі хімії фармацевтичного факультету підготовлено всі необхідні матеріали на англійській мові.

Другою проблемою, яка заважає іноземцям опанувати та зрозуміти матеріал у повному обсязі, є недостатній рівень підготовки до навчання та знання іноземної мови, на якій проводиться навчання. У зв'язку з цим вагоме місце в підготовці студентів до практичних занять належить методичному забезпеченню.

Викладачами кафедри розроблені розширені методичні вказівки до занять, у кожній з яких викладена теоретична частина, завдання для самостійної позааудиторної роботи, практична робота, вказані основні контрольні питання теми, на які студент повинен звернути увагу при підготовці до заняття.

Детально викладається теоретичний і практичний матеріал із схемами, таблицями, після чого подаються тести, ситуаційні задачі, перетворення органічних сполук і рівняння хімічних реакцій з записами на дошці. Перевірка розуміння і засвоєння матеріалу проходить у формі діалогу. Студенти, які краще володіють англійською мовою та мають вищий рівень знань з хімії, допомагають слабшим.

Найкращим способом засвоєння теорії є її застосування на практиці. Нами розроблено практичні заняття таким чином, щоб можна було закріпити отримані знання, виконуючи лабораторні роботи. Практична частина оформляється у вигляді протоколів, що також сприяє виробленню у студентів навиків подавати виконану роботу у доступному для сприйняття вигляді, умінь описувати спостереження, записувати рівняння реакцій і робити висновки. Актуальним є захист протоколів робіт, що дозволяє оцінити як студент засвоїв дану тему [3].

Третьою особливістю, яка потребує вирішення, є проведення на четвертому курсі ліцензійного іспиту «Крок-1. Фармація» як для україномовних студентів, так і для англomовних. Для подолання цієї проблеми розроблено тестовий контроль по темах, взятих з банку тестових завдань. Кожне практичне заняття та консультації супроводжуються поясненням і розв'язуванням тестів.

Важливе місце в організації контролю за навчанням студентів є підсумкові змістові модулі, які дають змогу оцінити рівень знань вивченого матеріалу.

На кафедрі хімії щотижнево проводяться консультації, додаткові заняття із студентами, які пропустили з певних причин заняття або яким важко дається засвоєння того чи іншого розділу дисципліни.

Отже, запропоновані і впроваджені в навчальний процес методи викладання органічної хімії дозволяють подолати труднощі роботи з іноземними студентами, мати уяву про глибину і якість знань та оцінити їх вміння використовувати теоретичні знання на практиці.

Література

1. Вища медична освіта і Болонський процес. Навчально-методичні матеріали наради-семінару для науково-педагогічних працівників. –К.: Міністерство охорони здоров'я, Нац. мед. ун-т імені О.О.Богомольця, 2005. -112 с.
2. Підаєв А.В., Передерій В.Г. Болонський процес в Європі. –Одеса: Одес. держ. мед. ун-т, 2004. 190 с.
3. Методика проведення занять у вищому навчальному закладі: Метод. реком. для викладачів / Л.Г.Кайдалова, О.О.Тележкіна, С.М.Полуян та ін. –Х.: , Видавництво НФАУ; 2004. –60 с.

СОЗДАНИЕ ЭКОЛОГООРИЕНТИРОВАННОЙ ОБРАЗОВАТЕЛЬНОЙ СРЕДЫ В УСЛОВИЯХ ФОРМИРОВАНИЯ ОБРАЗОВАНИЯ ДЛЯ УСТОЙЧИВОГО РАЗВИТИЯ

*Ю.Д. Бойчук, І.М. Щербак, А.І Галій,
Ю.С. Таймасов, І.В. Редькіна
Харків, Україна*

Экологическая ситуация, которая возникла в современном мире, проявление глобальной экологической катастрофы и ее последствия приводят многих исследователей к выводу о том, что только природоохранная деятельность человека не может стать основой устойчивого развития общества, нужно менять отношение человека к природе [1, с. 18].

Решение этих вопросов обусловлено переходом всемирного содружества к модели устойчивого развития, идеи которой отражены в основных выводах Конференции ООН по внешней среде и развитию (Рио-де-Жанейро, 1992). Переход к устойчивому развитию является естественной реакцией цивилизованного общества, которое стремится к выживанию и дальнейшему развитию.

Необходимым в этих условиях может быть не только обновление экономической системы, но и содержание современного образования как в общеобразовательной школе, так и в высших учебных заведениях. Большая роль в гармонизации системы “Человек-природа-общество” принадлежит учителю. Повышение уровня экологической культуры и формирование экоэтической позиции в будущих учителей, направлено на гармонизацию взаимоотношений человека с природой, рассматривается многими учеными как важнейшая социально-педагогическая проблема и необходимость. Нормативной базой образовательных систем является Стратегия Европейской Экономической Комиссии ООН для образования в условиях устойчивого развития (2005 г.). В ней отмечено, что для того, чтобы перейти от простого задания формирования умений и навыков, которые необходимы для существования в современном мире, к способности действовать и жить в условиях, которые быстро изменяются, участвовать в планировании социально-экологического развития, учиться предвидеть последствия своей природообразовательной деятельности. На сегодня существует программа, которая позволяет решать вопросы индивидуализации образования, а также связанные между собой экологические, социальные и экономические проблемы, которая подтверждена принятием Боннской декларации в рамках Всемирной конференции ЮНЕСКО по образованию в интересах устойчивого развития (2009 г.). Экологическое образование имеет мировоззренческий характер и выступает в качестве методологии познания окружающего мира, детерминирует изменение методов обучения от общеобразовательной подготовки к формированию способностей решать познавательные, личностные, профессиональные и социально-экологические проблемы. В образовании для устойчивого развития поставлены следующие задачи обучения: учиться мыслить (постановка аналитических вопросов, критическое и системное мышление, решение проблем, ориентация на будущее); учиться работать (использовать знания в разных жизненных ситуациях, преодоление кризиса и рисков, ответственные действия и самоуважение); учиться быть самостоятельным (уверенность в себе, самоутверждение и коммуникабельность, преодоление стресса); учиться жить и работать вместе (ответственность, уважение к другим, сотрудничество, участие в демократическом процессе принятия решений, переговоры и достижение консенсуса) (Делор, 1996). Задачи образования для устойчивого развития предполагают, что перестройка системы высшего